

Project 'EIEN' met Alfje, het letterbeest

Tip!

In *Liefde voor letters en lezen* vind je veel inspirerende activiteiten voor seizoensgebonden thema's. Je werkt daarmee aan de ontwikkeling van geletterdheid vanuit **O**nderzoekend en **O**ntwerpend Leren (OOL).

-> Zie *Liefde voor letters en lezen*, boek, blz. 38 en blz. 323-339.

Welke landdieren en welke zeedieren leggen een ei?

De opbouw van het project kan als volgt zijn:

- 1 Lees 'Alfje, het letterbeest' belevend en interactief voor.
- 2 Ga aan de slag binnen OOL aan de hand van de bovenstaande vraag. Zoek samen met de leerlingen via het digibord - verwoord daarbij steeds wat je doet (modeling!) - én in boeken welke dieren eieren leggen. Maak meteen een onderscheid tussen 'land' en 'zee'. Geef eventueel tips, zodat met name de bijzonderste dieren voor de tentoonstelling verder onderzocht worden.

Leuke info

10 grappige voorbeelden van dieren die eieren leggen:

Landdieren:

1. **Blaasoppie** (Afrikaanse regenkikker): kan helemaal niet goed zwemmen; als hij in het water valt, blaast hij zich op als een ballonnetje om te blijven drijven; hij legt zijn eieren onder de grond op het land.
2. **Struisvogel**: legt de grootste eieren van alle levende landdieren.
3. **Slang**: veel soorten leggen leerachtige eieren in kuilen of onder bladeren.
4. **Vogelbekdier**: bijzonder zoogdier uit Australië dat eieren legt i.p.v. levende jongen baart.
5. **Kameleon**: Deze hagedissen begraven hun eieren vaak in de grond.

Zeedieren:

1. **Zeeschildpad**: leeft in de oceaan, maar begraaft zijn eieren in het zand.
2. **Clownvis**: legt honderden eitjes op een platte steen of dicht bij een anemoon.
3. **Kathaai**: bekend om de "zeemeermintasjes", eierkapsels die je soms op het strand vindt.
4. **Zeepaardje**: het mannetje draagt de eitjes in een buidel tot ze uitkomen.
5. **Inktvis**: veel soorten plakken hun eitjes in trossen vast aan koraal of rotsen op de zeebodem.

Voor groep 3 en 4 is de volgende video zeer geschikt: 10 vreemde manieren hoe dieren eieren leggen: <https://www.youtube.com/watch?v=W7yHAggyEk>

- 3) Maak samen met de leerlingen twee mindmaps: 'Landdieren die eieren leggen' en 'Zeedieren die eieren leggen'. Schrijf de naam van elk dier op en geef aandacht aan geleterdheid door de letters die je schrijft te verklanken en het hele woord zoemend te lezen. Laat eventueel door twee groepjes onder elk woord van een mindmap een plaatje van het dier plakken.
- 4) Kies samen met de groep over welke dieren de tentoonstelling zal gaan. Omcirkel die bijvoorbeeld op de mindmaps.
- 5) Verdeel de gekozen dieren onder vier groepjes. Elk groepje richt een kwart van de tentoonstelling in. Zoek klassikaal per dier informatie op via het digibord (bijvoorbeeld voor elk groepje steeds 1 dier, dus 4 dieren per keer) en bespreek welke informatie leuk is voor de tentoonstelling en hoe die info vorm krijgt. Suggesties (ook in combinatie mogelijk):
- * plaatjes ervan uitprinten
 - * de info tekenen
 - * bordjes met info stempelen of naschrijven
 - * een poster maken over het dier.
 - * gids zijn: erbij gaan staan en aan bezoekers vertellen
 - * tekst door iemand laten typen op een tablet en laten lezen of 'voorlezen'
 - * in een 'toneelstukje' laten zien hoe de eieren worden gelegd.
- 6) Richt de tentoonstelling met de leerlingen samen in en laat ze zelf de uitnodiging maken voor hun ouders. Ook een poster maken waarop de tentoonstelling wordt aangekondigd, is mogelijk.

-> **Liefde voor letters en lezen**

- * In Hoofdstuk 8, boek blz. 333-334 wordt een project beschreven: 'Wat zit er in mijn ei?' Deze lenteactiviteiten sluiten allemaal goed aan bij *Alfje, het letterbeest*.
- * In Hoofdstuk 4, boek blz. 142-143 worden de mogelijkheden beschreven hoe je een voorstelling of tentoonstelling kunt aankondigen. De mogelijkheden kunnen samen met de leerlingen worden geïnventariseerd in een mindmap.

Als je Pasen viert tijdens het project 'Eieren' dan kun je de **gratis letterspellen** van Alfje inzetten: je koppelt dan eieren zoeken aan de spelletjes.

		
Plaatjesmemory	Volgordespel	Klankenspel

EIEREN MET SYMBOLEN: GEKOPPELD AAN EEN BEPAALD SPEL

1 Deel de klas in zeven hoeken/groepjes in.

2 Print de gratis printbladen op A3 uit via de website van 'Alfje, het letterbeest' (knop: **Extra materiaal**) op stevig papier, knip en plastificeer bij voorkeur alle kaartjes.

3 Leg bij elk groepje een spel neer: plaatjesmemory (2 tot 4 leerlingen); lettersortering (1 tot 3 leerlingen), letterbingo (5 of 6 leerlingen), lettermemory (2 of 3 leerlingen), letterdomino (3 of 4 leerlingen), volgordespel (2 of 3 leerlingen) en klankenspel (2 tot 4 leerlingen).

5 Kook evenveel eieren als je kinderen hebt in je groep.

6 Leg bij elke hoek of op elk tafeltje van een groepje, een getekend symbool (A4). Denk voor de zeven symbolen bijvoorbeeld aan: een vierkant, driehoek, rondje, streep, zonnetje, bloem, boompje.

7 Organiseer de activiteit:

* Bepaal per groepje hoeveel kinderen daar met een spel aan de gang gaan en teken dat symbool op evenveel eieren: door dit symbool weet de vinder van het ei bij welk groepje hij is ingedeeld. Zorg dus dat de verdeling met het aantal kinderen per groepje/hoek klopt.

* Verstop de eieren.

* Leg de kinderen uit dat als ze een ei hebben gevonden ze datzelfde symbool moeten zoeken in de klas en ze dat spel gaan spelen met de andere kinderen.

* Begeleid de spellen letterbingo en klankenspel. De andere spellen kunnen zelfstandig worden gespeeld. (Zie de speluitleg op de website van 'Alfje, het letterbeest').

-> Liefde voor letters en lezen

* In Hoofdstuk 8, boek blz. 363-363 wordt deze activiteit voor Pasen in het algemeen beschreven, want natuurlijk kun je ook andere activiteiten aan de symbolen op de eieren verbinden.

* Een onderzoek naar hoe je kunt weten of een ei gekookt is of niet wordt beschreven in Hoofdstuk 8, blz. 334.

Heb je vragen of opmerkingen: mail t.a.v. mij naar marketing@mailswp.com

Graag tot de volgende nieuwsbrief die ook over een vervolg op 'Alfje, het letterbeest' zal gaan!

Maria Hetty van den Berg

Auteur *Liefde voor letters en lezen* en *Alfje, het letterbeest*

<https://maria-hetty-van-den-berg.nl/>